

Månadsrapport till nämnd

Omvårdnadsnämnd

Maj 2024

2024-06-10

Diarienummer: 24ON94

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	8
4 Investeringsverksamhet	11
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	11

1 Resultatrapport

Omvårdnadsnämnden	Utfall fg år	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
	202301-202305	202401-202405	202401-202405		2023 / 2024	202401-202412
Intäkter						
Taxor och avgifter	41 084	50 339	43 960	6 378	22,5%	105 505
Hysesintäkter	20 227	21 442	20 279	1 163	6,0%	48 670
Statsbidrag	9 013	20 284	9 872	10 412	125,1%	23 693
Övriga intäkter	26 101	25 917	24 913	1 004	-0,7%	59 791
Kommunbidrag	585 631	622 527	622 527	0	6,3%	1 494 066
Summa intäkter	682 056	740 509	721 552	18 957	8,6%	1 731 725
Kostnader						
Personalkostnader	-348 317	-377 944	-350 140	-27 804	8,5%	-858 676
Inhyrd personal och konsulter	-12 250	-16 650	-1 030	-15 619	35,9%	-2 473
Bidrag och transfereringar	-2 310	-1 422	-832	-590	-38,4%	-1 997
Köp av verksamhet och entreprenader	-215 323	-230 253	-232 452	2 199	6,9%	-557 885
Hyror och fastighetskostnader	-67 325	-72 780	-74 880	2 101	8,1%	-178 737
Övriga kostnader	-13 572	-14 208	-16 780	2 572	4,7%	-40 273
Material och förbrukning	-15 606	-16 933	-13 448	-3 486	8,5%	-32 274
Fordon och transporter	-8 419	-8 186	-7 614	-573	-2,8%	-18 273
Måltider	-10 056	-11 428	-11 072	-356	13,6%	-26 573
Avskrivningar och intern ränta	-4 007	-5 227	-6 068	841	30,5%	-14 564
Summa kostnader	-697 184	-755 031	-714 317	-40 715	8,3%	-1 731 725
Resultat	-15 128	-14 522	7 235	-21 758		0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, maj 2024

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. maj minus 14,5 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 21,8 mnkr. Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige beslutade i februari om att omfördela 2 886 tkr från Omvårdnadsnämnden till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger Omvårdnadsnämnden ökat kommunbidrag med 11 491 tkr. Total justering för nämnden uppgår till 8 605 tkr.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringsystem Proceedo. Det nya systemet har medfört ny hantering av fakturor som inte attesterats vid månadskiftet. De fakturor/kostnader som inte har beslutsattesterats per den sista kan vara poster som inte ska belasta resultatet. Likaså kan uppbokning av kostnader skett trots att dessa kostnader redan resultatförts. I dagsläget finns inte rapporter framtagna för att kunna kvalitetssäkra denna information.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som

en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Notera att vad gäller just ekonomin så är det som nu läggs fram en ekonomisk prognos, dvs en bedömning av hur väl verksamheten förmår klara den budget som verksamheten har. Prognosen påverkas av hur de inre processerna utvecklas, ex av personalplaneringsarbetet. Men påverkan på prognosen sker också av yttre faktorer, såsom inflöde av kunder i behov av insatser. Därmed kan inte prognosen tolkas som ett löfte om hur resultatet kommer vara 31 december.

Nämnden fattade besparingsbeslut den 22 februari. De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

För mer detaljerade kommentarer om åtgärder från och med maj, se nämndens rapport delår 1.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. maj 2024

Vård- och omsorgsboende egen regi -28,2 mnkr (apr -21,8 mnkr)

De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag. Några enheter har haft förstärkt grundbemanning pga fallrisk, kunder med svår demensproblematik och orosvak. Viss förstärkning har även förekommit utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och krav från tillsynsmyndigheter; Arbetsmiljöverket utifrån arbetsmiljöansvar och Inspektionen för vård och omsorg utifrån kvalitetsansvar som har inneburit undantag från det pågående arbetet med bemanningshandboken. Många medarbetare har växlat in semesterersättningen mot att få fler semesterdagar, vilket generat större kostnader för timanställda.

Den kontorsövergripande bemanningshandboken kommer, förutsatt att den följs, att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet har förstärkts i samverkan med kontor stöd i hemmet i samband med delår 1. Fortfarande råder svårigheter kring arbetet med resurstider i annan verksamhet. Det är också stora differenser mellan tillgänglig resurstid för de

olika verksamheterna. Arbetet med att få ut hela resursturer i stället för korta pass i anslutning till annat pass behöver intensifieras.

För specialdemens Fleming avser den största avvikelsen månadslön, timlön, övertid och OB. Orsaker är överanställningar primärt kopplade till inkonverteringar, samt brist på delegeringsbara medarbetare. Inom verksamheten finns en grupp om 8,5 årsarbetare som rekryterats enkom för en kund med komplexa behov, och där arbetsmiljökrav gör att ensamarbete ej får förekomma. För delår 1 föreligger ett underskott om -187 tkr.

För specialdemens Fleminggatan är ett nytt schema framtaget, start 20 maj, samt ett intensifierat arbete med PSD för att klargöra det faktiska behovet av extra vak och resurser.

Hemtjänst egen regi -5,5 mnkr (apr -4,0 mnkr)

Området har fortsatt höga kostnader för timlön, övertid och OB. Orsaker är bland annat överanställningar för att klara egen personalförsörjning, beordringar pga. avslag på beställningar till bemanningsenheten och utbildningar påkallade av pågående förbättringsarbete som krävt timvikarier för att täcka upp frånvaro. Området har ännu inte fått kompensation för USK pilotprojekt, dokumentationsutbildning. För att nå en ekonomi i balans är att fortsätta arbeta med rehabilitering. Att skapa förståelse för nyttjandegrad och öka denna genom att vara närvarande hos kund. Pågående aktiviteter: Avstämning och utbildning i planering och schemaarbete. Avstämningar med enhetschefer och samordnare för uppföljning och lärande med stöd av schema och bemanningsteamet gällande planering och schema.

Bemanningshandboken förväntas ge effekt under 2024, framför allt under delår 2 och 3.

Hälso- och sjukvård -6,1 mnkr (apr -5,9 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse. Per maj uppgår kostnaden till 16,1 mnkr. Till och med mars nyttjade verksamheten 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det kommer att utökas under sommarmånaderna. Verksamheten tilldelas 12,9

mnr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrkostnaderna.

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret har behov av 33 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnr.

Vård och omsorgsboende myndighet +11,7 mnr (apr +9,6 mnr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 8,8 mnr lägre än budget. De lägre kostnaderna beror på att det i budget beräknades att Sätträåsen skulle ha 18 nya platser under våren 2024, varav 9 av dessa skulle finnas tillgängliga redan i februari. Per sista maj har dock inga nya platser tillkommit. Total avvikelse för köp av plats mot budget för Sätträåsen är 6,1 mnr per maj. I dagsläget finns inget planerat öppningsdatum för nya platser på Sätträåsen. Även övriga utförare har positiv avvikelse för enstaka tomma platser. Positiv avvikelse om 3,6 mnr för taxor/avgifter.

Hemtjänst myndighet +4,5 mnr (apr +3,8 mnr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av volymförändringar. Högre volym i extern regi kompenseras till stor del med lägre volym i egen regi i förhållande till budget.

Natt och larm -1,7 mnr (apr -1,4 mnr)

Det nya heltidsmåttet för nattarbete påverkar planeringen och ger en effekt som kräver

2,5 årsarbetare mer än budget i schemaplanering.

Det nya avtalet för trygghetslarm medför högre månatlig driftskostnad. Verksamheten har ökade personalkostnader på grund av utbytet av trygghetslarmen som fortsatt pågår i januari och delar av februari 2024. Byte av 7 bilar ger högre månatlig leasing- och underhållskostnad.

Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår.

Avlösningsvistelse +1,0 mnkr (apr +0,7 mnkr)

Avlösningsvistelsen är föremål för besparingsåtgärd utifrån framtaget förslag som antogs och beslutades på Omvårdnadsnämndens sammanträde i februari.

Antalet platser ska minskas på avlösningsvistelse till 10, samt ska antalet årsarbetare minskas med 8. En inventering av antalet kunder med gynnande beslut om insats i form av avlösningsvistelse visar att 15 platser behövs för att fortsätta verkställa befintliga insatser. Det gör att avvecklingen måste ske successivt och att det under en övergångsperiod alltså sker en besparing i lägre tempo än vad som avsågs då beslutsunderlag togs fram till nämnden.

Förebyggande insatser och aktiviteter +0,1 mnkr (apr +0,1 mnkr)

Besparingskrav om 3,8 mnkr har lagts på verksamhetsområdet för att minska anhängstöd, träffpunkter samt volontärsamordning. Arbete för att realisera detta pågår. Det innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Anhöriganställda -3,2 mnkr (apr -0,7 mnkr)

De sista avsluten gjordes i december för icke sammanboende, eftersom lön utgår med en månads eftersläp hamnar denna kostnad i januari. När timmar hos kund försvinner tappas även intäkten, varför verksamheten har en avvikelse. Resterande avslut gjordes till sista april, personalkostnader finns därmed tom maj.

Myndighet anhörganställda +3,2 mnkr (apr +1,6 mnkr)

Kommunbidrag för verksamhet anhörganställda finns hos myndighet och fördelas till utförande verksamhet utifrån antal utförda timmar hos kund. Då verksamheten avslutats sker ingen fördelning av medel och myndighet har därmed ingen kostnad.

Utveckling och stöd +2,8 mnkr (apr +1,6 mnkr)

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden uppskattas detta innebära ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, men även bedöma vilka funktioner som har beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Det ligger till grund för besparing och en omorganisation av kontoret, Först 2025 uppnås helårseffekt.

Pga ökade IT-kostnader och lägre bidrag från Omställningsfonden är prognosen 0. Den positiva avvikelsen per maj beror främst på högre hyresintäkter än förväntat (försiktig budget och tomma platser som har fyllts) och lägre hyreskostnader än förväntat (hyreshöjning 5,3% i stället för 7%). Även el och avskrivningar visar positiva avvikelser tillfälligt.

Övergripande avvikelser -0,7 mnkr (apr -1,0 mnkr)

Budgetjustering i och med KF:s beslut i februari innebär ett tillskott på 8,6 mnkr i omfördelning av ram läggs på övergripande nivå då hyror är budgeterade per objekt. Kostnader för chef i beredskap täcks delvis av dessa medel. I april togs det beredskapslager som byggdes upp under pandemin bort, lagret var värderat till 1,2 mnkr och syns som en engångskostnad.

3 Årsprognos

Prognos ON -30,8 mnkr

Total prognos för nämnden bedöms till -30,8 mnkr. Ökade kostnader för pensionsavgifter är inbakade i respektive verksamhetsområdes prognos nedan, och

innebär totalt ca 6,5 mnkr för nämnden.

Vård- och omsorgsboende egen regi -46,3 mnkr

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet förväntas ge full effekt först under delår 3. Fortsätta arbeta med rehabiliterande åtgärder och åtgärder för att minska återkommande korttidsfrånvaro. Från och med 1 september införs s k helgtjänster, i syfte att på sikt minska vikariebehovet under helger.

För specialdemens Fleminggatan är ett nytt schema framtaget, start 20 maj, samt ett intensifierat arbete med PSD för att klargöra det faktiska behovet av extra vak och resurser.

Vård- och omsorgsboende myndighet +24 mnkr

Planerad öppning av fler avdelningar hos extern utförare har ännu inte skett, och det är oklart om och i så fall när det kan bli av. Några tomma platser hittills på övriga externa boenden samt ett boende som budgeterats för högt förväntas ge ett positivt resultat mot budget vid årets slut.

Hemtjänst egen regi -7,5 mnkr

Arbete med bemanningshandbok pågår och förväntas ge ökad effekt allt eftersom. Från och med 1 september införs s k helgtjänster, i syfte att på sikt minska vikariebehovet under helger.

Hemtjänst myndighet +5,3 mnkr

Positiv avvikelse mot budget vid delår 1. Volymerna förväntas öka något i och med avslut av verksamhet Anhöriganställda, då de kunder med behov av hemtjänst byter verksamhet.

Hälso- och sjukvård -15,4 mnkr

Den 18 mars startade ny kväll/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande

bemanningsköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret har behov av 33 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos. From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Natt och larm -5,3 mnkr

Nytt heltidsmått för nattarbete påverkar planeringen och kräver 2,5 årsarbetare mer än budgeterat i schemaplanering. Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår. Nytt avtal för trygghetslarm medför ökad driftskostnad, samt ökade personalkostnader till följd av utbytet av trygghetslarmen.

Anhöriganställda utförare -2,7 mnkr

Verksamheten avslutad, personalkostnader väntas tom maj.

Anhöriganställda myndighet +14,5 mnkr

Kommunbidrag för anhörigvård ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal beviljade timmar hos kund. I och med att verksamheten avslutats i april kommer ingen ytterligare resursfördelning göras och myndighet får ett positivt resultat.

Förebyggande verksamhet +2,8 mnkr

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (helårseffekt 3,8 mnkr). Arbete för att realisera detta pågår. Innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Avlösningsvistelse myndighet +2 mnkr

Kommunbidrag för avlösningsvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Övergripande -2,2 mnkr

Det lager som byggdes upp under pandemin har nu tömts och justering utifrån detta ger en avvikelse i form av en engångskostnad. Det schema- och planeringsteam som stöttar arbetet med bemanningshandboken ger på övergripande nivå en negativ kostnadsavvikelse på personalkostnader, men en betydligt större kostnadsminskning i verksamheterna.

Utveckling och stöd 0 mnkr

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Pga ökade IT-kostnader och lägre bidrag från Omställningsfonden är prognosen 0.

Avlösningsvistelse (utförare) 0 mnkr

Dagverksamhet 0 mnkr

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,4 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till trygghetslarm, medicinkyl samt rörelsevakt.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Det ackumulerade resultatet t.o.m. maj är minus 14,5 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 21,8 mnkr.

Nämndens största avvikelser beror på höga personalkostnader samt inhyrda sjuksköterskor. Några enheter har haft förstärkt grundbemanning pga fallrisk, kunder med svår demensproblematik och orosvak. Viss förstärkning har även förekommit

utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och krav från tillsynsmyndigheter. Kravet på 11 timmars dygnsvila har inneburit en minskad flexibilitet, liksom uppsägningen av avtal om flexibel arbetstidsmodell. Pågående rekrytering av sjuksköterskor täcker inte verksamhetens behov, vilket innebär att Hälso- och sjukvårdskontoret behöver bemanna verksamheten med hyrsköterskor även under sommaren.

De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. För mer detaljerade kommentarer om åtgärder från och med maj, se nämndens rapport delår 1.

Nämndens helårsprognos är -30,8 mnkr, varav ökade pensionsavgifter om ca 6,5 mnkr. Bemanningshandbok förväntas på sikt minska personalkostnader. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. Förändringsarbetet har förstärkts i samverkan med kontor stöd i hemmet i samband med delår 1. Fortfarande råder svårigheter kring arbetet med resurstider i annan verksamhet. Rekrytering av sjuksköterskor pågår.